

VLIZ

Wandelaarkaai 7
8400 Oostende
Tel. 059-34 21 30
Fax 059-34 21 31
www.vliz.be

Nota

Titel	Toetsingskader scheepstijd RV Simon Stevin
Auteur	André Cattrijsse, Fien De Raedemaecker, Tina Mertens, Colin Janssen
Datum	27 juni 2016

1. Inleiding

De vraag naar scheepstijd met de RV Simon Stevin stijgt. Met de bijkomende middelen die VLIZ vanaf 2014 ter beschikking heeft, is het mogelijk om jaarlijks 186 dagvaarten van 10u (in tegenstelling tot 8u vroeger) en 40 meerdaagse tochten (lees: nachten op zee) op zee te realiseren. Vooral indien de vraag boven de beschikbaarheid van de RV Simon Stevin zou stijgen, is er nood aan een toetsingskader met toewijzingscriteria die gebaseerd zijn op de prioritaire opdracht van het schip om Vlaams onderzoek met deze infrastructuur te ondersteunen. Een eerste aanzet van prioriteitscriteria werd reeds voorgelegd aan de wetenschappelijke kerngroep van het VLIZ op 13 december 2013. Volgende punten werden besproken: (1) een beperkt contingent (bvb. 20 dagen) voorbehouden voor betalende tochten; (2) een beperkt contingent voor 'jonge, frisse ideeën' voorbehouden; (3) VLIZ bekijkt de mogelijkheid voor de oprichting van een Expertengroep ter beoordeling van de aanvragen voor scheepstijd. In onderhavige nota worden deze voorstellen verder uitgewerkt tot een toetsingskader voor het aanvragen van scheepstijd. De nota werd voorgelegd aan de wetenschappelijke kerngroep van het VLIZ op 11 december 2015 en aan de Raad van Bestuur van 16 december 2015. Bijkomende voorstellen uitgaande van Vlaamse overheidsinstellingen werden besproken op de wetenschappelijke kerngroep van 17 maart 2016. Onderhavige nota werd goedgekeurd door de wetenschappelijke kerngroep en werd definitief goedgekeurd door de Raad van Bestuur van 27 juni 2016.

2. Definities

Met de term “onderzoek” wordt verwezen naar één van onderstaande categorieën:

- Academisch onderzoek: wetenschappelijke projecten die ter financiering een peer review proces hebben doorlopen bv. projecten binnen een onderzoeksprogramma, doctoraatsbeurzen, innovatieprojecten,....
- Projecten met een wetenschappelijke finaliteit die vanuit mariene onderzoeksgroepen worden geïnitieerd op eigen initiatief en met eigen middelen
- Langlopende meetcampagnes waarbij lange termijnreeksen worden opgebouwd in het kader van academisch onderzoek (al dan niet met een beleidstoepassing)
- Onderzoek door binnenlandse en buitenlandse onderzoeksgroepen in het kader van deelname aan de genetwerkte Europese onderzoeks-infrastructuren (ESFRI's LifeWatch, ICOS en EMBRC) waarvoor Simon Stevin een 'in-kind' bijdrage vormt vanuit Vlaanderen.

Wat niet valt onder de term “onderzoek”:

- Monitorings- en surveyopdrachten die toelaten om overheden aan hun nationale en internationale verplichtingen en taken tegemoet te komen (vb. OSPAR, KRW, KRMS, zand- en grindontginning, storten baggerspecie, opvolging baggerwerken, milieueffectrapportage windmolens, visserijbestandsopnames, hydrografie...)
- Alle opdrachten in het kader van openbare aanbestedingen
- Onderwijsopdrachten
- Training van het gebruik van apparatuur
- Wetenschapeducatie
- Alle andere opdrachten op vraag van derden

Voor de categorie “monitoring en survey” wordt hieronder een onderscheid gemaakt tussen de federale overheid en de Vlaamse overheidsdiensten.

Met de term “derden” wordt bedoeld alle instellingen uitgezonderd de Vlaamse onderzoeksgemeenschap en VLIZ. Hieronder vallen o.a.: (1) overheidsinstanties die zelf geen onderzoek uitvoeren; (2) instellingen met commercieel belang zoals studie bureaus en marktpartijen; (3) buitenlandse instellingen en deze van de andere gewesten en gemeenschappen.

Beschikbaarheidsschema VLOOT dab : dagvaarten van 10u en elke veertiendagen van dinsdag t.e.m. donderdag een 3-daagse campagne met overnachting op zee, dit alles uitgezonderd de zomermaanden juli en augustus wanneer enkel dagvaarten ingepland worden.

3. Aanvragen scheepstijd

Jaarlijks stuurt het VLIZ tweemaal een oproep uit naar de groep mogelijke gebruikers voor de aanvraag van scheepstijd met de RV Simon Stevin rekening houdend met het beschikbaarheidsschema opgesteld door VLOOT dab. Alle aanvragen dienen te gebeuren door het invullen van het online aanvraagformulier (<http://www.vliz.be/vmdcdata/midas/form.php>). Op basis van de oproep wordt in overleg met alle betrokkenen (VLIZ, VLOOT dab en de aanvrager) een definitieve planning voor de komende zes kalendermaanden opgemaakt. Bij opmaak van het

vaarschema wordt er naar gestreefd elke aanvraag te honoreren en te streven naar optimalisatie en complementariteit aan scheepstijd.

4. Categorieën aanvragen scheepstijd

Er wordt een categorie 0 gedefinieerd waarvoor een voorafname van vaartijd kan genomen worden. Het betreft Europese initiatieven waarbij de RV Simon Stevin als grote onderzoeksinfrastructuur als in natura bijdrage van de Vlaamse overheid (EWI) wordt ingeschakeld (bijvoorbeeld: ESFRI's zoals EMBRC, JPI Oceans, BONUS+, ...) en die binnen het beschikbaarheidsschema dienen ingepast te worden.

Volgende hiërarchie wordt gehanteerd bij het toewijzen van scheepstijd:

Categorie 1: aanvragen voor onderzoek uit Vlaamse academische en institutionele onderzoekswereld

Categorie 2: aanvragen voortochten voor onderwijsopdrachten vanuit de academische wereld, voor training van het gebruik van apparatuur of in het kader van 'actieplan wetenschapscommunicatie'

Categorie 3: aanvragen voor monitoring en survey

Categorie 4: alle andere aanvragen

Aanvragen die vallen binnen de categorie 1 kunnen gratis gebruik maken van de RV Simon Stevin voor zover ze vallen binnen het beschikbaarheidsschema van VLOOT dab.

Aanvragen binnen de categorie 2 kunnen gratis gebruik maken van de RV Simon Stevin in het geval de som van alle dergelijke aanvragen niet hoger is dan [X]¹ 20% van de totale inzetbare tijd binnen het beschikbaarheidsschema van VLOOT dab.

Aanvragen binnen de categorie 3 die uitgaan van Vlaamse overheidsinstellingen kunnen gratis gebruik maken van de RV Simon Stevin indien:

- (1) Het totaal van dergelijke aanvragen niet hoger is dan [Y]¹ 20% van de totale inzetbare tijd binnen het beschikbaarheidsschema van VLOOT dab; of
- (2) De uitvoering van de aanvraag zonder hinder kan gecombineerd worden met de uitvoering van opdrachten van categorieën 1 en 2; maar niet als
- (3) De Vlaamse overheidsinstelling een bijkomende externe financiering gebruikt voor de uitvoering van deze opdracht waardoor een passende vergoeding voor het gebruik van het schip Simon Stevin zal gedaan worden [in onderling akkoord tussen de betrokken Vlaamse overheidsinstelling, VLIZ en VLOOT dab].

Aanvragen binnen de categorie 3 die uitgaan van federale overheidsinstellingen zijn betalend.

Aanvragen binnen de categorie 4 zijn betalend.

¹ De percentages X en Y worden jaarlijks geëvalueerd door de wetenschappelijke kerngroep

Bij overschrijding van [X] en [Y]:

Indien het totaal van de aanvragen van categorie 2 [X] % overstijgt zal VLIZ met de betrokken aanvragers overleggen en zal het totaal van het aantal toegewezen dagen teruggebracht worden tot [X] % van het totale beschikbaarheidsschema van VLOOT dab.

Indien het totaal van de aanvragen van categorie 3 door Vlaamse overheidsinstellingen [Y] % overstijgt zal VLIZ met de betrokken overheidsinstellingen overleggen en zal een deelbijdrage in de kosten gevraagd worden aan alle overheidsinstellingen (a rato van hun aandeel in de totale gevraagde scheepstijd) om de kosten te dekken van de inzet bovenop [Y] %.

Aanvragen die vallen buiten het beschikbaarheidsschema van VLOOT dab zijn altijd betalend. Voor deze vaarten pleegt VLIZ overleg met VLOOT dab conform de bepalingen van de tweede bijakte aan de *“Overeenkomst van 21 mei 2012 tussen VLOOT dab en Vlaamse Instituut voor de Zee vzw m.b.t. RV Simon Stevin”* voor de optimalisatie van de inzet van RV Simon Stevin.

5. Prioriteitscriteria

Om de vraag naar scheepstijd binnen categorieën 0, 1, 2 en 3 (uitgaande van Vlaamse overheidsinstellingen) te kunnen beoordelen zullen de aanvragen onderworpen worden aan een toetsing met prioriteitscriteria die toelaat om tot een prioriteitsranking te komen. Deze ranking zal bepalend zijn wanneer de situatie zich voordoet dat de vraag naar scheepstijd groter is dan het aanbod (zie hieronder). Onderstaande criteria zullen worden geëvalueerd met een score tussen 0 en 5 (0=niet van toepassing; 5=uiterst relevant):

PRIORITEITSCRITERIA	Score (0-5)
het geïntegreerd karakter van de vooropgestelde campagnes (het dienen van meerdere eindgebruikers)	
Voor onderzoekers die al minstens 5 jaar als onderzoeker bezig zijn: indicaties dat de onderzoeker de onderzoeksresultaten bekomen met eerdere campagnes (van RV Simon Stevin of andere) valoriseert in gekwalificeerde kanalen	
innovatief karakter (zowel op wetenschappelijk als methodologisch vlak, i.e. de inzet van nieuwe instrumenten)	
voortzetting van lange termijnreeksen	
technische en operationele haalbaarheid	
samenwerking met andere onderzoekers of disciplines (nationaal en internationaal)	

samenwerking op het vlak van onderzoeksinfrastructuur in nationale en internationale projecten of initiatieven)	
wetenschappelijke track record van de mariene onderzoeksgroep (moet niet noodzakelijk marien gerelateerd zijn, maar wel goed gestoffeerd)	
TOTAAL:	

De aanvragen worden door het VLIZ gerangschikt rekening houdend met de scores om het toekennen van vaartijd te prioriteren. Indien nog twijfel bestaat tussen aanvragen met dezelfde scores strekken volgende criteria tot aanbeveling:

- voortzetting lange termijnreeksen;
- aanleveren metadata en data aan het datacentrum van VLIZ in het kader van voorgaande vaarten;
- vermelding van het gebruik van de RV Simon Stevin in voorgaande publicaties.

6. Toewijzing scheepstijd

Het vaarschema wordt opgemaakt door het afdelingshoofd Onderzoeksinfrastructuur van het VLIZ.

Vraag lager dan aanbod

Indien de totale vraag (categorieën 0 t.e.m. 4) lager ligt dan het aanbod, wordt na de eerste toewijzing van scheepstijd een tweede oproep voor de aanvraag van scheepstijd met de RV Simon Stevin gelanceerd naar derden.

Aanvragen door derden zijn, onder de hiervoor behandelde voorwaarden, betalend en worden in overleg tussen VLIZ en VLOOT dab behandeld conform de bepaling van de tweede bijakte aan de *“Overeenkomst van 21 mei 2012 tussen VLOOT dab en Vlaamse Instituut voor de Zee vzw m.b.t. RV Simon Stevin”* voor de optimalisatie van de inzet van RV Simon Stevin.

Vraag hoger dan aanbod

Indien de totale vraag (categorieën 0 t.e.m. 4) hoger ligt dan het aanbod, wordt een optimaliseringsoefening doorgevoerd waarbij gekeken wordt naar: (1) het mogelijks combineren van verschillende types onderzoek tijdens dezelfde vaart; (2) het mogelijks combineren van onderzoek en educatie tijdens dezelfde vaart; (3) het eventueel inzetten van bijkomende vaartuigen in de mate van het mogelijke en in overleg met de betrokken andere diensten. Indien na deze optimaliseringsoefening de vraag nog steeds hoger ligt dan het aanbod, zullen eerst de aanvragen in categorie 4 niet toegekend worden, vervolgens deze in categorie 2, vervolgens in categorieën 3 en 0/1.

Indien de aanvragen in categorieën 0, 1, 2 en 3 (uitgaande van Vlaamse overheidsinstellingen) nog steeds het aanbod overstijgen, zullen de aanvragen gerankt worden aan de hand van de lijst met prioriteitscriteria en daarbij zullen de laagst gerangschikte voorstellen niet weerhouden worden tot het geheel van de aanvragen

past binnen het beschikbaarheidsschema en/of voldaan kan worden door vaarten buiten het beschikbaarheidsschema door toepassing van de tweede bijakte.

7. Rol van de wetenschappelijke kerngroep

In het geval van een overbevraging werkt het VLIZ (directie en afdelingshoofd Onderzoeksinfrastructuur) een voorstel uit naar vaartijd en toetst dit eventueel af met VLOOT dab voor operationele aspecten en KBIN-OD Natuurlijk Milieu voor afstemming met de RV Belgica. Er wordt overleg gepleegd met de wetenschappelijke kerngroep die zijn akkoord geeft over het finale vaarschema.

8. Samenvattende flowchart 'Procedure voor toekennen scheepstijd'

